

ladelig. Den utvetydige Anerkendelse af denne Grundsætning, hvis Rækkevidde er særdeles stor, ogsaa for den interne Trafik (jfr. navnlig Slutningsprotokollens Nr. 2.), betegner et overordentligt Fremskridt paa det tariffariske Omraade.

Hvad angaar Overenskomstens enkelte Bestemmelser, kan det siges, at de ere tilvejebragte ved et Kompromis mellem fransk og tytsk Ret, men at Grundlaget i det væsentlige dog er den tytske Ret. Dette er let forklarligt. Thi medens den franske Ret endnu i Hovedsagen støttede sig til Bestemmelserne i code de commerce og code civil om Fragtmænd og Kommissionærer, havde der i Tyskland uddannet sig en virkelig Jærnbanelovgivning gennem den i 60'erne udgivne almindelige tytske Handelslov og de i 70'erne udarbejdede, af Regeringen sanctionerede Befordringsreglementer. Overenskomsten indeholder som Følge heraf meget, der ogsaa er bekendt her i Landet, og der synes blandt dens Enkeltheder kun at være særlig Anledning til at dvæle ved de for os ny Regler om Fragtbrevsduplikatet, om Erstatningens Beregning, om Transportfællesskabet mellem Banerne og om Oprettelse af Centralbureauet i Bern.

1. Ogsaa hos os kende vi Fragtbrevsduplikatet; Statsbanernes Godstarif af 1ste Juni 1890 indeholder saaledes i § 16 den Regel, at en Afsender, som ønsker en Tilstaaelse af Jærnbanen for Godset, maa indlevere to ligelydende Eksemplarer af Fragtbrevet, af hvilke det ene af Jærnbanen mærkes „Duplikat“ og tilbageleveres forsynet med Kvittering. Om Afsenderen vil have et Duplikat eller ej, beror herefter paa ham selv. Efter den internationale Overenskomst er Duplikatet derimod en integrerende Del af Fragtbrevsformularen, som skal forelægges Jærnbanen samtidig med Fragtbrevet, og paa hvilken Jærnbanen er forpligtet til atkvittere for Godsets Modtagelse. Vel gælder dette Duplikat hverken som Originalfragtbrev eller som Konnossement (jfr. Art. 8, 5te og 6te Stykke), men den Afsender, som stiller sig ved det, opgiver dermed sin Raadhedsret over Godset. Han kan ikke standse Godset under Vejs (Art. 15, 2det Stykke), og han kan ikke uden Adressatens Samtykke anlægge Retssag mod Jærnbanen, f. Eks. til Erstatning (Art. 26). Meningen med denne noget formelle Regel er at beskytte Adressaten mod Afsenderens Upaalidelighed; efter en i Frankrig meget udbredt Handelsfødevane sender Afsenderen nemlig Duplikatet til Adressaten, saasnart Godset er indleveret til Befordring. Paa Dupli-

katet kan Godset vel ikke fordres udleveret, men Adressaten er sikret mod svigagtige efterfølgende Dispositioner fra Afsenderens Side.

2. Reglerne om Erstatning for tabt eller beskadiget Gods findes i Art. 30—46. Selve Betingelserne for Ansvarret ere i det væsentlige ordnede efter de os bekendte tytske Regler; med Hensyn til Ansvarrets Størrelse træffer Overenskomsten derimod en ganske ny Ordning.

Den franske og tytske Ret afveg her meget fra hinanden. Efter fransk Ret skulde Jærnbanen, naar den er ansvarlig, godtgøre alt Tab og Skade (dommaget et interets), som ved Fragtoverenskomstens Afslutning blev forudjet eller kunde forudses, og som er en umiddelbar, direkte Følge af Overenskomstens mangelfulde Opfyldelse. Efter tytsk Ret skulde Jærnbanen kun svare til den almindelige Værdi i Handel og Wandel, som Godset havde paa Afgangsstationen, den Gang det blev indleveret til Forsendelse; denne Forpligtelse blev yderligere begrænset til et Maksimalbeløb af 120 Mark pr. 100 Kilogram; dog kunde Afsenderen ved en Paategning paa Fragtbrevet og mod Erlægning af en Præmie forstyre (deklarere) en højere Værdi for Godset. De uheldige tytske Maksimalbestemmelser ere ogsaa gaaet over i de danske Reglementer, hvor de idelig volde Ulempe, idet Publikum endnu mere her i Landet end i Tyskland staar usforstaaende over for dem.

Straks paa den første Bernerkonference i 1878 fremsatte de tytske Delegerede et klart og simpelt Forslag til Sagens fremtidige Ordning. Herefter skulde Erstatningen udelukkende beregnes efter Godsets Værdi paa Bestemmelsesstationen; alle Maksimalbeløb og Værdiudtællinger skulde bortfalde.

Det maa sikkert beklages, at det ikke lykkedes at gennemføre denne Regel, der synes lige saa korrekt som den er klar, thi Fragtoverenskomstens Hensigt er jo netop at skaffe Afsender og Modtager den Fordel, som kan naas ved Godsets Oversførelse til et andet Marked. Den Regel, som sluttelig blev vedtaget, er mere indviklet, dog er ogsaa den et væsentligt Fremskridt over for de tidligere tytske Regler.

De vedtagne Regler ere i Hovedtrækkene følgende:

a. De tidligere Maksimalbeløb ere bortfaldne, ligeledes de to Fragtbrevsdeklarationer „for Godsets højere Værdi“ og for Interessen i Godsets rettidige Levering.